dosar nr.2-23094880-05-3a-22112023 Judecătoria Cahul, judecător E.Bancov

D E C I Z I E

21 iunie 2024 mun.Cahul

Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul
în componenţa:
preşedintele şedinţei de judecată, judecător Vitalie Movilă
judecătorii Serghei Pilipenco, Evghenii Dvurecenschii
cu grefierul Anastasia Uzun
cu participarea: reprezentantului apelantului primar al mun.Cahul - Avram Micinschi,

a judecat în ședință publică, în ordine de apel, cauza de contencios administrativ la acțiunea reclamantului Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva pârâtului primarul municipiului Cahul (viceprimar Romaniuc Tatiana), privind anularea dispoziției nr.323 din 31 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, la apelul declarat de pârâtul primarul mun.Cahul, Dandiș Nicolae, împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul sediul central din 19 septembrie 2023 -

C O N S T A T Ă:

1. La 03 iulie 2023 reclamantul Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat (în continuare OT Cahul al Cancelariei de Stat) a depus la Judecătoria Cahul acțiunea împotriva pârâtului viceprimarul mun.Cahul, Romaniuc Tatiana, prin care pretinde: anularea dispoziției nr.323 din 31 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că la 01 iunie 2023 Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a recepționat dispozițiile viceprimarului municipiului Cahul, publicate în Registrul de stat al actelor locale. În opinia reclamantului, dispoziția nr.323 din 23 martie 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” este ilegală și necesită a fi anulată, din considerentul că prin punctul 1 al dispoziției menționate, viceprimarul municipiului Cahul eliberează 270 litri de combustibil, calculat la preţul mediu şi facturat pe luna curentă, din contul mijloacelor financiare preconizate la instituţia 10673, activitatea 00230, pentru deplasarea echipei de fotbal a veteranilor din municipiul Cahul (cu mijloacele de transport: Skoda ***** Dacia *****, Mercedes *****) la campionatul de fotbal între veterani, desfășurat în s.Ciorescu, mun.Chişinău, conform graficului 31.05.2023, 09.06.2023 şi 16.06.2023.

Invocând prevederile art.7 alin.(2), alin.(3) lit.g) din Legea nr.330 din 25 martie 1999 cu privire la cultura fizică şi sport, relatează că serviciul specializat al administrației publice locale, în cazul Primăriei municipiului Cahul – Școala sportivă, poate sprijini material și financiar practicarea sportului pentru toți în limita bugetului aprobat de către Consiliul municipal Cahul. Dat fiind faptul că din conținutul bazei de constatare a dispoziției nr.323 din 31 mai 2023 nu este clar cine este fondatorul echipei de fotbal a veteranilor din municipiul Cahul, primarul şi-a depășit competenţa prin eliberarea a 270

litri de combustibil pentru deplasarea echipei de fotbal a veteranilor din mun.Cahul la campionatul de fotbal între veterani, desfășurat în mun.Chişinău.

Dispoziția menționată contravine prevederilor art.118 alin.(1) lit.a),b) Cod administrativ, care stipulează că actul administrativ trebuie să fie motivat în drept și fapt. Consideră că eliberarea combustibilului în scopul deplasării echipei de fotbal a veteranilor din mun.Cahul la Campionatul de fotbal între veterani, desfășurat în mun.Chișinău, necesită a fi suportate de către echipa de veterani. La 20 iunie 2023 Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a notificat primarul municipiului Cahul. La 30 iunie 2023 Primarul municipiului Cahul a examinat notificarea Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat, dar nu s-a conformat cerințelor expuse în notificare şi a respins notificarea.

2. La 19 septembrie 2023 Judecătoria Cahul sediul central a pronunțat hotărârea, prin care a admis acțiunea Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva pârâtului viceprimarul Municipiului Cahul, și a hotărât anularea dispoziției viceprimarului mun.Cahul nr.323 din 31 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”; anularea deciziei de soluționare a cererii prealabile nr. 02/1-5-1218 din 28 iunie 2023.

Pentru a pronunța hotărârea Judecătoria Cahul sediul central a constatat, că Viceprimarul municipiului Cahul nu a ținut cont de faptul că oferirea sprijinului financiar poate avea loc doar față de sportivii și antrenorii care aparțin unităților sportive în subordine administrației publice locale. Cluburile și asociațiile sportive din municipiul Cahul pot beneficia de finanțare nerambursabilă, conform art.5 și art.23 alin.(1) a Legii cu privire la organizațiile necomerciale, cu condiția că dețin statut de utilitatea publică. Prima instanță a reținut că cluburile şi asociațiile sportive din municipiul Cahul trebuie să deţină statut de utilitatea publică sau să fie în subordinea unității sportive a municipiului Cahul pentru a avea un sprijin financiar. De asemenea, instanța de fond a constatat că nu au fost respectate prevederile art.118 din Codul administrativ, referitor la motivarea unui act administrativ individual, dat fiind că din conținutul dispoziției viceprimarului municipiului Cahul nr.323 din 31 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” nu este clar cine este fondatorul echipei de fotbal a veteranilor din municipiul Cahul. Reieșind din constatările expuse, instanța de fond a concluzionat că, viceprimarul municipiului Cahul nu avea temei juridic de a emite dispoziția nr.323 din 31 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”.

Cadrul normativ aplicat de prima instanță este reflectat în Legea nr.330 din 25 martie 1999 cu privire la cultura fizică şi sport; Hotărârea Guvernului nr.1552 din 14 decembrie 2002 pentru aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă; Legea nr.86 din 11 iunie 2020 cu privire la organizațiile necomerciale; Regulamentul-cadru cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor organizațiilor necomerciale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.656 din 23 septembrie 2022.

3. La 17 octombrie 2023 pârâtul primarul municipiului Cahul, Dandiș Nicolae, a depus cererea de apel, la 29 noiembrie 2023 a depus motivele apelului, prin care solicită

casarea integrală a hotărârii Judecătoriei Cahul sediul central din 19 septembrie 2023 și emiterea unei decizii, prin care să fie respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Apelantul a invocat în cererea de apel, că hotărârea este ilegală și neîntemeiată. A menționat că dispoziția dată a fost adoptată conform legislației în vigoare care a servit drept temei pentru emiterea ei. Consideră că dispoziția nr.140 din 15 martie 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice" este un act legal și nu necesită să fie anulat.

Conform art.4 din Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, *„(1) Pentru autorităţile publice locale de nivelul întîi se stabilesc următoarele domenii proprii de activitate: j) activităţi culturale, sportive, de recreaţie şi pentru tineret, precum şi planificarea, dezvoltarea şi gestionarea infrastructurilor necesare acestor tipuri de activităţi; (3) Autorităţile publice locale de nivelurile întîi şi al doilea, în limitele legii, dispun de libertate deplină de acţiune în reglementarea şi gestionarea oricărei chestiuni de interes local care nu este exclusă din competenţa lor şi nu este atribuită unei alte autorităţi".*

Conform art.29 din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, „(1) *Pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întîi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuţii de bază: a) asigură executarea deciziilor consiliului local; f) exercită funcţia de administrator al bugetului local, asigurînd gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări şi efectuarea cheltuielilor conform alocaţiilor bugetare aprobate, informînd consiliul local despre situaţia existentă; (2) Primarul, în calitatea sa de autoritate publică locală executivă, exercită şi alte atribuţii prevăzute de legislaţia în vigoare sau încredinţate de consiliul local".*

Conform art.1 din Legea nr.330/1999 cu privire la cultură fizică și sport, *„(4) Autorităţile administraţiei publice, instituţiile educative şi organizaţiile sportive, organizaţiile neguvernamentale de profil au obligaţia să încurajeze sportul pentru toţi şi sportul de performanţă, acordînd o atenţie specială creării condiţiilor de practicare a acestora. (5) Autorităţile, instituţiile şi organizaţiile prevăzute la alin.(4) oferă condiţii deosebite tinerilor, inclusiv copiilor de vîrstă preşcolară, precum şi persoanelor în vîrstă, pentru practicarea exerciţiului fizic"* și art.7, *„(3) Serviciile specializate ale administraţiei publice locale au următoarele atribuţii principale: b) organizează activităţi sportive, promovează un mod sănătos de viaţă şi coordonează desfăşurarea acestor activităţi în raza teritorială administrată; g) sprijină material şi financiar practicarea sportului pentru toţi".*

Conform art.20 din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale, *„(1) Autoritățile administrației publice locale elaborează bugetele proprii conform prevederilor legale, în baza clasificației bugetare și a metodologiei bugetare aprobate de Ministerul Finanțelor".*

Decizia Consiliului municipal Cahul nr.6/3(22/3) din 23.12.2022 „cu privire la aprobarea bugetului municipal Cahul pentru anul 2023 în a doua lectură": „*alin.4 se aprobă resursele și cheltuielile bugetului municipal Cahul conform clasificației funcționale și pe programe, conform anexei nr.3*".

În baza notelor metodologice privind elaborarea bugetului și clasificației bugetare, cheltuielile pentru ramura cultură, sport, tineret, culte și odihnă au fost aprobate prin linii bugetare separate. Școlile sportive, aflate în subordinea primăriei, au cod al instituției aparte, se finanțează din transferuri cu destinație specială și au buget pe articole de cheltuieli: funcția F_1F_3 0812, program P_1P_2 8602, activitatea 00238 – activitatea școlilor sportive. Conform clasificației funcționale și pe programe, pentru încurajarea sportului pentru toți, la aparatul primăriei, instituția 10673, este creată linie bugetară aparte: funcția F_1F_2 0812, program P_1P_2 8602, activitatea 00230 – activități sportive, destinate tuturor cetățenilor municipiului Cahul, indiferent de vârstă și categorie socială.

În drept apelul mai este întemeiat și pe prevederile art.231-234 Cod administrativ; art.357-360, 364-365 Cod de procedură civilă.

4. La 15 decembrie 2023 intimatul OT Cahul al Cancelariei de Stat a depus referință la cererea de apel, prin care solicită respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond.

În argumentarea referinței s-a invocat, că apelantul nu a ținut cont că eliberarea combustibilului în scopul deplasării echipei de fotbal a veterinarilor din mun.Cahul la campionatul de fotbal între veterani, desfășurat în mun.Chișinău nu poate fi considerată ca finanțarea activității sportive. Apelantul și-a exprimat numai nemulțumirea față de soluția dată de prima instanță, ceea ce nu poate servi drept temei de sine stătător pentru casarea hotărârii.

5. Procedura de citare a fost legal executată.

Reprezentantul apelantului primar al mun.Cahul - Avram Micinschi, în ședința instanței de apel a solicitat admiterea cererii de apel, reiterând că actul administrativ nominalizat este unul individual, favorabil, legal, emis de primar în baza prevederilor art.11 alin.(1) Cod administrativ. Totodată, emis în baza art.14 alin.(1) CA, care prevede „actul real este activitatea administrativă în drept public, care nu are drept scop reglementare concretă sau abstractă, ci este un rezultat real. Autoritatea publică locală, primarul mun.Cahul a respectat prevederile art.6 alin.(1), art.10 alin.(1),(2),(3) din Legea nr.436 cu privire la administrația publică locală, cât și prevederile art.7, care stipulează expres „în realizarea competențelor lor autoritățile administrației publice locale dispun de autonomie, inclusiv financiară”, consfințită și garantată prin Constituția Republicii Moldova, Cartea Europeană a autonomiei locale, cât și în alte tratate, la care Republica Moldova este parte. Este o decizie de atribuie a statutului de utilitate publică Asociației Obștești a Clubului Sportiv „Veteran”, care de asemenea a fost anexată la materialele dosarului administrativ. În toate actele și legea nr.436 și celelalte acte administrative cu privire la sport și dezvoltarea acestuia, și la decizia Consiliului mun.Cahul, au fost preconizate surse speciale privind susținerea sportului și a sportivilor veterani. Asociația Obștească a Clubului sportiv „Veteran” are regulament și în baza acestuia asociația a primit statutul de entitate publică.

Cererea de apel a fost examinată în lipsa reprezentantului intimatului OT Cahul al Cancelariei de Stat, Miclauș Tatiana și terțului Tonu Andrian, care, fiind legal citați

despre data, ora și locul judecării cauzei, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat. Intimatul OT Cahul al Cancelariei de Stat a solicitat examinarea cauzei în absența reprezentantului său. Potrivit art.239 alin.(2) Cod administrativ, „*neprezentarea participanților la proces nu împiedică instanța de apel să decidă în privința apelului*".

6. Ascultând reprezentantul apelantului, verificând materialele cauzei şi analizând în complex argumentele şi criticile expuse, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul conclude asupra necesității admiterii apelului declarat de pârâtul primarul municipiului Cahul, Dandiș Nicolae, casării integrale a hotărârii primei instanțe și emiterii unei noi decizii, prin care se respinge ca neîntemeiată acțiunea reclamantului Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva pârâtului Primarul Municipiului Cahul, privind anularea dispoziției nr.323 din 31 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice", semnată de viceprimarul Romaniuc Tatiana.

În conformitate cu art.3 Cod administrativ, „*legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținîndu-se cont de interesul public și de regulile statului de drept".*

Conform art.236 Cod administrativ, „*instanţa de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului"*.

Analizând condițiile de admisibilitate a apelului, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul statuează, că cererea de apel corespunde cerințelor de admisibilitate și nu cade sub incidența art.236 alin.(2) Cod administrativ. Nici participanții la proces nu au invocat inadmisibilitatea apelului.

În acest context, Colegiul menționează că cererea de apel este admisibilă.

7. Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, „*în procedura în prima instanţă, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept*".

Conform art.195 Cod administrativ, „*procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu exceptia art.169– 171".*

În conformitate cu art.386 alin.(1) lit.a),b),c),d) Cod de procedură civilă: *hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; circumstanţele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat*".

Conform art.239 Cod de procedură civilă, „*hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată*".

În conformitate cu art.240 alin.(1) lit.c) Cod administrativ, „*examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: ... casează integral hotărîrea primei instanţei şi emite o nouă decizie”.*

Colegiul reține, că concluzia primei instanţe este adoptată sub imperiul aplicării eronate a normelor legii materiale și procedurale, şi fără a stabili toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei. Sunt eronate argumentele instanței de fond precum că viceprimarul municipiului Cahul nu avea temei juridic de a emite dispoziția nr.323 din 31 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”.

8. Din materialele dosarului se desprinde că, prin dispoziția viceprimarului municipiului Cahul, Romaniuc Tatiana, nr.323 din 31 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, cu autoritate de primar al mun.Cahul s-a dispus: **1.** se eliberează 270 litri de combustibil, calculat la prețul mediu şi facturat pe luna curentă, din contul mijloacelor financiare preconizate la instituția 10673, activitatea 00230, pentru deplasarea echipei de fotbal a veteranilor din municipiul Cahul (cu mijloacele de transport: Skoda ***** Dacia *****, Mercedes *****) la campionatul de fotbal între veterani, desfășurat în s.Ciorescu mun.Chișinău, conform graficului 31.05.2023, 09.06.2023 şi 16.06.2023 (f.d.6).

În motivarea acestei dispoziții este indicat: „î*n temeiul art.4 alin.(1) lit.j) al Legii nr.435/2006 privind decentralizarea administrativă, art.29 alin.(1) lit.f), art.32 al Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală, art.1 alin.(4) din Legea nr.330/1999 cu privire la cultura fizică şi sport, deciziei Consiliului municipal Cahul nr.6/3(22/3) din 23.12.2022 „cu privire la aprobarea bugetului municipal Cahul pentru anul 2023 în a doua lectură” ,în conformitate cu dispoziția primarului mun.Cahul nr.542-i din 26.05.2023 „cu privire la acordarea concediului de odihnă anual plătit”, examinând demersul lui Tonu Andrian, reprezentantul echipelor echipei de fotbal a veteranilor din mun.Cahul, înregistrat la primăria mun.Cahul cu nr.1212 din 29.05.2023”.*

Conform materialelor dosarului administrativ, prin dispoziția primarului mun.Cahul, Dandiș Nicolae, nr.542-i din 26.05.2023 „cu privire la acordarea concediului de odihnă anual plătit” s-a dispus delegarea viceprimarului mun.Cahul, Romaniuc Tatiana, exercitarea temporară a atribuțiilor primarului mun.Cahul Dandiș Nicolae, pe perioada concediului de odihnă anual plătit de la 29.05.2023 pînă la 07.06.2023 (f.d.23).

La 29.05.2023 Tonu Andrian - reprezentant al echipei de fotbal a veteranilor din municipiul Cahul, a adresat primarului mun.Cahul demersul, prin care solicită susținerea echipei de fotbal cu motorină pe data de 31.05.2023, 09.06.2023, 16.06.2023 pentru participarea la campionatul R.Moldova la SOCCA ediția 2023, care se va desfășura în mun.Chișinău pe arena sportivă la Ciorescu (f.d.27).

La data de 20 iunie 2023 Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a expediat la adresa primarului municipiului Cahul notificarea nr.1304/OT_2-211, prin care a solicitat abrogarea dispoziției nr.323 din 31 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” (f.d.7-9).

La 30 iunie 2023 Oficiului Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a recepționat răspunsul primarului municipiului Cahul, prin care a decis respingerea ca neîntemeiată a notificării nr.1304/OT2-211 (f.d.10).

La 21 aprilie 2023 Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Primarului municipiului Cahul, privind anularea dispoziției nr.140 din 15 martie 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice".

În cadrul examinării apelului, reprezentantul apelantului a prezentat instanței de apel următoarele înscrisuri: decizia Agenției Servicii Publice nr.18 din 02.12.2021, care atestă înregistrarea persoanei juridice Asociația obștească Clubul Sportiv „Olimp Veteran", cu adresa juridică mun.Cahul, Prospectul Republicii, 22, bl.1, of.5, administrator Ivanov Ivan, fondatorii: Ivanov Ivan, Chirijiu Alexandru și Lazarenco Oleg; procesul-verbal din 22.10.2021 a ședinței Adunării de constituire a Asociației obștești Clubul Sportiv „Olimp Veteran"; statutul Asociației obștești Clubul Sportiv „Olimp Veteran" din 02.12.2021.

9. Potrivit art.189 Cod administrativ, „*orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ"*.

Art.208 alin.(1)-(2) Cod administrativ prevede că, „*până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepţiile prevăzute de lege. Dacă autoritatea publică competentă decide cu privire la cererea prealabilă, deşi termenul pentru depunerea cererii prealabile nu a fost respectat, acţiunea în contenciosul administrativ este oricum admisibilă. Această prevedere nu se aplică în cazul în care printr-un act administrativ individual este favorizat un terţ"*.

Art.209 alin.(1)-(2) Cod administrativ prevede că, „*acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător"*.

Art.68 alin.(1)-(4) din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006 prevede că, „*în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administraţiei publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorităţii locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerînd modificarea sau abrogarea lui totală sau parţială. Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritatea administraţiei publice locale în termen de: a) 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale – în cazul controlului obligatoriu şi facultativ; b) 30 de zile de la data primirii cererii de efectuare a controlului – în cazul controlului solicitat de autoritatea administraţiei publice locale sau de persoana vătămată. În termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat. În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(3), autoritatea locală emitentă şi-a menţinut poziţia sau nu a reexaminat*

actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanţa de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorităţii locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

Conform art.206 alin.(1) Cod administrativ, „*o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru*: a) *anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare)*; b) *obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);* c) *impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);* d) *constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare);* sau e) *anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ)*".

În conformitate cu art.10 alin.(1) Cod administrativ, „*actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public".*

Litigiul în cauză este obiectul controlului judiciar în contenciosul administrativ, așa cum OT Cahul al Cancelariei de Stat exercită controlul administrativ al activității autorităților administrației publice locale, în special legalitatea actelor adoptate/emise de autoritățile locale, și, prin prisma art.2 alin.(2), art.189 și art.203 lit.c) Cod administrativ, în coroborare cu art.204 din aceeași lege, raportate la art.68 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, Oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat sunt subiecți cu drept de sesizare a instanței de contencios administrativ, în temeiul unei legi speciale.

Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul reține, că accesul reclamantului OT Cahul al Cancelariei de Stat la justiție a fost asigurat, dat fiind că reclamantul a respectat calea prealabilă prejudiciară de soluționare a litigiului, în conformitate cu prevederile art.68 din Legea privind administrația publică locală nr.436 din 28.12.2006, aşa cum la 20 iunie 2023 a notificat primarul municipiului Cahul privind abrogarea dispoziției nr.323 din 31 mai 2023 /f.d.7/, la care a primit decizia de respingere, reclamantul depunând acțiunea în judecată în termenul specificat la art.68 din aceiași Lege.

10. În continuare, se reține legislația pertinentă aplicabilă și/sau pretins aplicabilă speței. Conform pct.1, 2^1, 2^2 din Hotărârea Guvernului nr.1552 din 04.12.2002 pentru aprobarea Normelor financiare pentru activitatea sportivă, Guvernul a hotărât: „*Se aprobă Normele financiare pentru activitatea sportivă, conform anexei nr.1. Se recomandă autorităţilor administraţiei publice locale să asigure realizarea normelor prevăzute din contul bugetelor proprii"*; pct.*2^2*: *"Comitetul Naţional Olimpic şi Sportiv, federaţiile sportive, asociaţiile şi cluburile sportive vor asigura realizarea normelor prevăzute în prezenta hotărîre din veniturile proprii".*

În conformitate cu pct.7 din *Normele financiare pentru activitatea sportivă,* aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.1552 din 04.12.2002, „*Cheltuielile de participare la toate competiţiile interne sînt suportate de direcţiile tineret şi sport raionale/municipale, asociaţiile, cluburile şi şcolile sportive, iar cheltuielile de organizare - de către organizatorii acestora";* pct.8 indică*, „transportul sportivilor şi al însoţitorilor la acţiuni sportive se face cu mijloace de transport proprii ale unităţilor sportive sau cu cele în comun - autobuz, microbuz, tren, folosindu-se mijlocul de transport cel mai avantajos ca durată şi cost. Se pot folosi şi autoturisme personale, cu decontarea cheltuielilor conform prevederilor legale, care se aplică în cazul deplasării salariaţilor instituţiilor publice*".

Deosebit de relevant este faptul că în preambulul Hotărârii Guvernului nr.1552 din 04.12.2002 nu este identificat un scop al adoptării acesteia, definit de lege, drept temei de adoptare fiind indicată doar fraza: "*în scopul reglementării finanţării activităţilor sportive*". În acest context, orice derogare de la reglementările Hotărârii Guvernului nr.1552 din 04.12.2002 nu poate fi calificată ca și o "încălcare a legii", or conform art.102 alin.(1),(2) din Constituție, "*Guvernul adoptă hotărîri, ordonanţe şi dispoziţii.* (2) ***Hotărîrile se adoptă pentru organizarea executării legilor***". Hotărârea Guvernului nr.1552 din 04.12.2002 nu a fost adoptată pentru organizarea executării unei (unor) anumite legi adoptată (adoptate) de Parlament.

În concluzie, pe lângă faptul că această Hotărâre de Guvern poartă un caracter de recomandare, încălcarea ei de drept nu poate constitui temei pentru anularea unui act administrativ individual al administrației publice locale pe domeniul finanțării activităților sportive, or potrivit prevederilor art.224 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, instanța de judecată anulează actul administrativ individual doar dacă acesta este ilegal, adică contravine legii.

11. În același context, urmează a fi notate și prevederile Legii cu privire la organizațiile necomerciale nr.86 din 11.06.2020, în special cele de la art.5 alin.(4),(5),(7), art.21 alin.(1) lit.c), art.23 alin.(1).

Conform art.1 din Legea nr.86 din 11.06.2020 cu privire la organizațiile necomerciale, *„(1) Prezenta lege stabileşte principiile de constituire, înregistrare, de desfăşurare și încetare a activității organizațiilor necomerciale, precum și procedura de obținere a statutului de utilitate publică. (3) În sensul prezentei legi, organizație necomercială este persoana juridică al cărei scop principal este altul decât obținerea de venit. În sensul prezentei legi, organizații necomerciale sunt: asociația obștească, fundația și instituția privată".*

Art.5 alin.(4),(5),(6),(7),(9) din Legea nr.86 din 11.06.2020 prevede: "(4) *Statul* ***acordă organizaţiilor necomerciale sprijin financiar şi material pentru dezvoltarea organizaţională*** *a acestora şi* ***implementarea proiectelor conform priorităţilor stabilite pentru fiecare domeniu de dezvoltare****. Resurse alocate în acest scop sunt prevăzute în bugetul de stat şi în bugetele unităţilor administrativ-teritoriale*. (5) *Guvernul stabileşte mecanismul de oferire a sprijinului financiar şi material. La oferirea sprijinului financiar, autorităţile publice se vor conduce de principiul dialogului, al transparenţei,*

al simplităţii şi clarităţii procedurilor, al tratamentului egal, al recunoaşterii particularităţilor diferitor categorii de organizaţii, al eficienţei utilizării fondurilor publice şi al finanţării multianuale. (6) Sprijinul financiar acordat de stat se realizează în principal prin finanțare nerambursabilă, contractare de lucrări și servicii sau prin finanțare cu destinație specială, inclusiv comandă socială. (7) ***Sprijinul financiar se oferă în urma unui concurs public. Anunţul privind sprijinul financiar, condiţiile de desfăşurare a concursului şi criteriile de evaluare se publică cu cel puţin două luni înainte de data-limită pentru depunerea dosarelor****. (9) Autoritatea publică poate desfășura, în comun cu organizațiile necomerciale, activități de interes public în orice domeniu de dezvoltare*".

Potrivit art.21 alin.(1) lit.c) din Legea nr.86 din 11.06.2020, "*În sensul prezentei legi, activitatea de utilitate publică este activitatea organizaţiei necomerciale desfăşurată în interes general sau în interesul unor colectivităţi locale, care contribuie la dezvoltarea şi susţinerea: ... c) sportului, educaţiei fizice şi turismului social*".

Conform art.23 din Legea nr.86 din 11.06.2020, *„(1) Autoritățile publice centrale și locale sprijină activitatea organizațiilor necomerciale cu statut de utilitate publică, inclusiv prin: ... c) finanțarea nerambursabilă; e) finanțare cu destinație specială, inclusiv comanda socială;* ***(3) De activitatea menționată la alin.(2), precum și de sprijinul menționat la alin.(1) lit.c), d) și e) pot beneficia și organizațiile necomerciale care nu dețin statutul de utilitate publică****. (4) La acordarea sprijinului material și financiar organizației necomerciale, autoritatea publică va respecta prevederile art.5 alin.(4)–(9)".*

Din prevederile acestei Legi derivă că, în primul rând, de finanțare nerambursabilă pot beneficia nu doar organizațiile necomerciale cu statut de utilitate publică, dar și cele care nu dețin un asemenea statut, dar realmente desfășoară o activitate de utilitate publică pe domeniul dezvoltării sportului; și în al doilea rând, nu orice sprijin material din partea statului se oferă prin concurs, ci doar acela destinat **dezvoltării organizaţionale** a organizației necomerciale şi **implementării proiectelor** conform priorităţilor stabilite pentru fiecare domeniu de dezvoltare.

În cazul din speță viceprimarul municipiului Cahul, cu autoritate de primar al mun.Cahul, prin dispoziția nr.323 din 31.05.2023 nu a dispus acordarea unui sprijin financiar organizației necomerciale AO "Clubul sportiv Olimp-Veteran", care ar avea destinația **dezvoltării organizaţionale** a acestei organizații necomerciale sau **implementării anumitor proiecte** ale acestei organizații necomerciale. Prin dispoziția contestată s-au alocat 270 litri de combustibil, din contul mijloacelor financiare preconizate la instituția 10673, activitatea 00230, pentru deplasarea echipei de fotbal al veteranilor din mun.Cahul cu mijloacele de transport Skoda ***** Dacia *****, Mercedes *****, la campionatul de fotbal între veterani, desfășurat în s.Ciorescu, mun.Chișinău, pentru 3 zile, conform graficului 31.05.2023, 09.06.2023 şi 16.06.2023. Respectiv, asemenea categorie de cheltuieli nu constituie un sprijin financiar, procedura acordării căruia ar urma să aibă loc prin concurs public în sensul prevederilor art.5 alin.(4),(7) din Legea nr.86 din 11.06.2020.

Prin urmare, corectitudinea dispoziției primarului municipiului Cahul nr.323 din 31.05.2023, semnată de viceprimarul Romaniuc Tatiana, urmează a fi verificată doar prin prisma corespunderii rigorilor și cuantumului mijloacelor materiale sub formă de combustibil, oferite din contul mijloacelor bugetare, prevăzute în acest scop în Bugetul local al municipiului Cahul.

12. În temeiul Legii nr.86/2020 Guvernul a adoptat Hotărârea nr.656 din 23.09.2022, aprobând Regulamentul-cadru cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor organizațiilor necomerciale.

Pct.7 din Regulament stipulează, „*5) mecanismul de finanțare nerambursabilă se aplică în toate domeniile de dezvoltare, prin cooperarea autorităților administrației publice centrale și locale cu organizațiile necomerciale; 6) finanțarea nerambursabilă se oferă pentru implementarea proiectelor pe parcursul anului bugetar, ținând cont de alocațiile aprobate anual în acest scop în bugetul de stat și în bugetele locale*”.

13. Dispoziția nr.323 din 31 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice” a fost emisă cu autoritate de primar al mun.Cahul, semnată de viceprimarul Romaniuc Tatiana, în temeiul deciziei Consiliului municipal Cahul nr.6/3(22/3) din 23.12.2022 „cu privire la aprobarea bugetului municipal Cahul pentru anul 2023 în a doua lectură”, „*alin.4 se aprobă resursele și cheltuielile bugetului municipal Cahul conform clasificației funcționale și pe programe, conform anexei nr.3*”. Cheltuielile „pentru ramura cultură, sport, tineret, culte și odihnă” au fost aprobate prin linii bugetare separate, inclusiv ”pentru încurajarea sportului pentru toți” instituția 10673 funcția F_1F_2 0812, program P_1P_2 8602, activitatea 00230 – activități sportive destinate tuturor cetățenilor municipiului Cahul, indiferent de vârstă și categorie socială.

Cu toate că eventuale derogări de acest gen reclamantul OT Cahul al Cancelariei de Stat nu a invocat, pârâtul în referința sa și în cererea de apel a specificat și argumentat că respectivele cheltuieli sunt prevăzute la instituția 10673, activitatea 00230 a Bugetului municipiului Cahul pentru anul 2023, aprobat prin decizia Consiliului municipal Cahul nr.6/3(22/3) din 23.12.2022.

În speță, pin dispoziția nr.323 din 31 mai 2023, semnată de viceprimarul Romaniuc Tatiana, s-a acordat asociației obștești Clubul sportiv „Olimp-Veteran” finanțare nerambursabilă sub formă de combustibil pentru deplasarea echipei de fotbal a veteranilor din mun.Cahul cu trei mijloace de transport, la campionatul de fotbal între veterani desfășurat în mun.Chișinău conform graficului, din bugetul local destinat activităților sportive.

Colegiul constată că pârâtul primarul municipiului Cahul avea temei juridic de a emite dispoziția nr.323 din 31 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”. Or, reieșind din dispozițiile art.5 și 23 alin.(1),(3) din Legea nr.86 din 11.06.2020 în coroborare cu pct.7 din Regulamentului-cadru cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor organizațiilor necomerciale, organizațiile necomerciale pot beneficia de finanțare nerambursabilă, inclusiv și cele care nu dețin statutul de utilitate publică. Autoritatea publică locală este în drept să acorde sprijin organizațiilor

necomerciale prin finanțare nerambursabilă, inclusiv pentru cheltuielile de transport suportate în legătură cu participarea la competiții naționale.

Respectiv, autoritatea publică locală a alocat mijloace financiare în bugetul local pentru acordarea finanțării nerambursabile pentru activitățile sportive, și nu pentru finanțarea organizațiilor necomerciale.

În cazul din speță primarul municipiului Cahul, în executarea bugetului local și în limita mijloacelor financiare alocate în buget, a oferit sprijin financiar (270 litri de combustibil) pentru deplasarea sportivilor la campionatul de fotbal între veterani, desfășurat în zilele de 31.05.2023, 09.06.2023, 16.06.2023.

În cazul dat nu ar fi vorba de finanțarea unor proiecte a organizației necomerciale AO Clubul Sportiv „Olimp-Veteran" și nici de dezvoltarea organizațională a acestei organizații necomerciale.

În conformitate cu art.224 alin.(1) lit.f) Cod administrativ, *„Examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e)".*

Reieșind din cele expuse, Colegiul conclude asupra netemeiniciei acțiunii reclamantului Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat privind anularea dispoziției nr.323 din 31 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice".

Din considerentele menționate, și având în vedere că instanţa de fond a interpretat eronat normele de drept material și procedural, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul a concluzionat, că restabilirea echității legale se impune prin casarea integrală a hotărârii instanţei de fond şi emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii reclamantului Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat", ca fiind neîntemeiată.

Conform art.240 alin.(1) lit.c) Cod administrativ, „*examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral hotărîrea primei instanţei şi emite o nouă decizie* ".

În baza celor expuse, potrivit prevederilor art.240, 245 Cod administrativ, Colegiul specializat de contencios administrativ al Curții de Apel Cahul -

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de pârâtul primarul municipiului Cahul, Dandiș Nicolae.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Cahul sediul central din 19 septembrie 2023, prin care a fost admisă acțiunea reclamantului Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat și anulată dispoziția viceprimarului mun.Cahul nr.323 din 31 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice".

Se emite o nouă decizie, după cum urmează.

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea reclamantului Oficiul Teritorial Cahul al Cancelariei de Stat împotriva pârâtului primarul municipiului Cahul, privind anularea

dispoziției nr.323 din 31 mai 2023 „cu privire la efectuarea cheltuielilor publice”, semnată de viceprimarul Romaniuc Tatiana.

Decizia este executorie de la pronunțare, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 luni de la pronunțarea deciziei motivate.

Decizia motivată pronunțată la 12.07.2024 ora 14:00.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Vitalie Movilă

Judecătorii Serghei Pilipenco

Evghenii Dvurecenschii